

Ettepanekud äriregistri seaduse (ühinguõiguse revisjon I) eelnõu sätete muutmiseks

Eesti Kohtunikuabide Ühing tänab võimaluse eest avaldada arvamust äriregistri seaduse (ühinguõiguse revisjon I) eelnõu kohta ning teeb omapoolsed ettepanekud eelnõu täiendamiseks/muutmiseks järgmiste sätete ja seaduste osas:

Äriregistri seadus:

§ 5. Asendusäriregistri pidamine

Tegelikkuses on see sisutühi säte, kuna kohtudirektor ei ole isik, kes korraldab e-äriregistri haldaja tegevust. Kaasajal toimuvad ümberlülitused varuserveritesse automaatselt ja ei vaja selleks kohtudirektori luba.

Ettepanek: kas säte senisel kujul välja jätta või muuta sõnastust nii, et see oleks reaalsusega kooskõlas.

§ 6. Registripidamise kord

- (1) Registripidamise menetluslikule korrale kohaldatakse käesolevas seaduses sätestamata ulatuses tsiviilkohtumenetluse seadustikus sätestatud.

Ettepanek : sõnastada säte uuesti

- (1) Registripidajale esitatud dokumentide menetlemine ja määruste tegemine toimub tsiviilkohtumenetluse seadustikus registrimenetlusele sätestatud korras, kui käesolevast seadusest ei tulene teisiti.

§ 9. Registris avalikustatavad ja dokumentides sisalduvad isikuandmed

Ettepanek: lisada esimesse (1) lõikesse lause:

Kui välismaisest isikukoodist või seda asendavast tunnusest ei selgu isiku sünniaeg, siis tuleb registripidajale esitatavas kandeavalduses märkida isiku sünnipäev, -kuu ja -aasta.

Ettepanek: sõnastada teise (2) lõike esimene lause uuesti:

(2) Isiku aadressina esitatakse registripidajale isiku elu- või asukohaks oleva aadressiobjekti aadressiandmete süsteemi infosüsteemis registreeritud koha-aadress (hoone ja hooneosa number, liikluspinna või väikekoha nimi, maaüksuse nimi, asula, selle olemasolu korral linnaosa nimi, kohaliku omavalitsuse üksuse ja maakonna nimi) ning sihtnumber.

Ettepanek: sõnastada kolmas (3) lõige uuesti

(3) Välisriigi aadressi puhul näidatakse elu- ja asukoha ning aadressi andmetes lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud koha-aadressile ja sihtnumbrile ka osariik, provints või muu haldusüksus, kui see on olemas, ning välisriik.

§ 11. Registrikardi andmed juriidiliste isikute kohta

8) andmed ühinemise, jagunemise ja ümberkujundamise ning lõpetamise ja registrist kustutamise kohta;

Ettepanek: lisada punkti 8 peale sõna „lõpetamise“ koma ja sõnad „tegevuse jätkamise“.

Uus sõnastus:

8) andmed ühinemise, jagunemise ja ümberkujundamise ning lõpetamise, tegevuse jätkamise ja registrist kustutamise kohta;

§ 12. Täiendavad andmed osäühingute ja aktsiaseltside kohta

Ettepanek: lisada punkt 6 sõnastuses:

6) märke osa võõrandamise ja pantimise käsutustehingu vorminõudest loobumise kohta

§ 13. Osäühingu osanike nimekirj

Ettepanek: lisada esimese (1) lõike punkti üks peale sõna „registrikoodid“ koma sõnad „isikukoodi puudumisel isiku sünniaeg“:

1) osanike nimed, isiku- või registrikoodid, isikukoodi puudumisel isiku sünniaeg;

Ettepanek: muuta teist (2) lõiget jättes välja punkt 1 ja numereerides punktid uuesti:

(2) Osa pantimise kohta kantakse osanike nimekirja osaniku andmete juurde järgmised andmed:

1) pandipidaja nimi, isiku- või registrikood;

2) panditava osa nimiväärtus;

3) pandipidajate kaasomandi korral kaasomandiosa suurus hariliku murruna.

Ettepanek: muuta kolmandat (3) lõiget ja sõnastada see uuesti:

(3) Osanike nimekirja kantakse äriseadustiku §182 1.⁴-1.⁵ lõigetes nimetatud keelumärgete ja vastuväite kohta:

1) õigustatud isiku nimi, kelle kasuks on keelumärke või vastuväide kantud, tema isiku- või registrikood;

2) keelumärke või vastuväite sisu.

§ 15. Täiendavad andmed tulundusühistute kohta

Ettepanek: lisada punktid 4 ja 5 -

4) Liikmesuse pantimise kohta kantakse liikmete nimekirja liikme andmete juurde järgmised andmed:

1) pandipidaja nimi, isiku- või registrikood;

2) pandipidajate kaasomandi korral kaasomandiosa suurus hariliku murruna.

5) Liikmete nimekirja kantakse liikmesusele kohaldatud keeldude kohta:

- 1) õigustatud isiku nimi, kelle kasuks on keelumärke kantud, tema isiku- või registrikood;
- 2) keelumärke või sisu.

§ 19. Andmed välisriigi äriühingute filiaalide kohta

Ettepanek: sõnastada punkt 9 uuesti -

- 9) kes juhatajatest võib esindada filiaali erinevalt äriseadustiku § 385 3. lõikes sätestatust;

§ 20. Registrikardi andmed füüsilisest isikust ettevõtjate ettevõtete kohta

Ettepanek: jätta välja punkt 6 ja numereerida paragrahv uuesti, kuna majandusaasta algus või lõpp ei saa olla erinev kalendriaastast ning see ei oma mingit tähtsust registrikaardil

Füüsilisest isikust ettevõtjate ettevõtete kohta kantakse registrikaardile järgmised andmed:

- 1) ettevõtja isikunimi ja isikukood;
- 2) ettevõtte asukoht ja aadress;
- 3) ettevõtja ettevõtte ärinimi;
- 4) kontaktandmed;
- 5) prokuristi andmed, muu hulgas nimi, isikukood ja esindusõiguse erisused;
- 6) andmed ettevõtte tegevuse peatamise, hooajalise või ajutise tegutsemise kohta;
- 7) ümberregistreeritud ettevõtja maksukohustuslaste registris registreerimise alguskuupäev;
- 8) muud seaduses sätestatud andmed.

§ 23. Andmed maksejõuetusmenetluste kohta

Ettepanek: sõnastada lõike 1 punkti 1 viimane lause uuesti -

„Pankrotivõlgnikust füüsilise isiku füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtte kustutatakse viivitamata äriregistrist;“

§ 26. Avaliku toimiku andmed ja dokumendid

Ettepanek: jätta välja punkt 14, kuna majandusaasta aruanne ei ole XXI sajandil olnud äri- või avaliku toimiku dokument, numereerida järgnevad punktid uuesti, sõnastades punkti 14 uuesti:

- 14) tulundusühistu revidentide isikuandmed;
- 16) juriidiliste isikute ühinemisel ja jagunemisel nõutavad ühinemislepingud või jagunemislepingud (või jagunemiskavad) ning ühinemisel, jagunemisel ja ümberkujundamisel ka vastavad aruanded;
- 17) juriidilise isiku registrist kustutamisel lõppbilanss ja vara jaotuskava;
- 18) usulise ühenduse liikmeskogudused ja liikmeskloostrid;
- 19) muud seaduses sätestatud andmed.

§ 28. Regstritoimiku andmed ja dokumendid

Ettepanek: sõnastada punkt 5 uuesti lisades sõna „kohtulahendid“

5) kohtulahendid, kandemäärused ja registripidaja omal algatusel tehtud määrused;

5. peatükk

KANDED REGISTRISSE NING MUUDE ANDMETE JA DOKUMENTIDE KOGUMINE

Ettepanek: asendada seaduses läbivalt sõna „avaldus“ sõnaga „kandeavaldus“.

§ 39. Äriregistri kanne kandeavalduse alusel

Ettepanek: sõnastada lõige 1 uuesti

(1) Registrisse kantud andmete muutumisel, sealhulgas juhatuse liikme ja likvideerija nimetamisel ja tagasikutsumisel ja nende esindusõiguse muutumisel, eraõigusliku juriidilise isiku lõpetamisel ning lõpetatud ühingu tegevuse jätkamisel tuleb viivitamata esitada kandeavaldus andmete muutmiseks. Juriidilise isiku nimel kandeavalduse esitamiseks õigustatud isik on kohustatud seda tegema.

§ 40. Kindlal kuupäeval kande tegemine

Ettepanek: muuta lõiget 4 ja sätestada see sõnastuses:

(4) Kandeavalduse vaatab registripidaja läbi käesoleva seaduse §-is 42 sätestatud korras ja lahendab selle kandemäärusega täielikult. Kanne avalikustatakse automatiseeritult nii registrikaardil kui ka e-äriregistris kandeavalduses taotletud kuupäeval peale kella 00:00.

§ 41. Registripidajale esitatava avalduse vorm ja edastamise viis

Ettepanek: sõnastada § 41 ümber alljärgnevalt:

(1) Registripidajale esitatav kandeavaldus ja sellele lisatud dokumendid peavad olema notariaalselt kinnitatud või digitaalallkirjastatud. Selle asemel võib avaldusel olevad allkirjad kinnitada välisriigi ametiisik, kellel on õigus tõestada allakirjutanu isikusamasust. Välisriigis kinnitatud dokument peab olema legaliseeritud või kinnitatud tunnistusega (apostille'ga), kui välisleping ei sätesta teisiti. Eraõigusliku juriidilise isiku registrisse kandmise kandeavaldus võib sisalduda notariaalselt tõestatud asutamislepingus või -otsuses.

(2) Avalduse allkirjastab juriidilise isiku nimel selleks õigustatud isik, eelkõige seaduslik esindaja. Registripidajale esitatavale avaldusele alla kirjutama õigustatud isik võib allakirjutamiseks volitada teist isikut. Avaldusele allakirjutamiseks antud volikiri peab vastama kandeavalduse vorminõuetele ning tuleb lisada kandeavaldusele.

(3) Kui digitaalallkirjastatud kandeavalduse ja seaduses sätestatud kandeavaldust põhistavad dokumendid saab esitada otse e-äriregistri kaudu, ei või kandeavaldust esitada posti ega e-posti teel. Vastasel juhul tagastab registripidaja e-posti teel või postiga esitatud kandeavalduse, märkides ära tagastamise põhjuse.

(4) Kui kandeavalduste esitamine otse e-äriregistri kaudu ei ole võimalik infosüsteemi püsiva tehnilise rikke tõttu, võib kandeavaldusi ja nendele lisatud dokumente esitada posti või e-posti teel. Esitatud dokumendid võetakse elektrooniliselt peetava äriregistrisse üle esimesel võimalusel

pärast rikke kõrvaldamist ja kandeavaldus vaadatakse läbi viie tööpäeva jooksul infosüsteemi võtmisest.

§ 47. Kohtulahendi alusel kande tegemine ja muude andmete avalikustamine

Ettepanek: muuta lõiked 2 ja 3 ning sätestada need uues sõnastuses.

(2) Kui kanne on tehtud kohtulahendi alusel, tehakse selle kohta kandesse märge, näidates ära mh lahendi teinud kohtu nime, lahendi tegemise aja ja kohtuasja numbrit. Kohtulahendi muutmise või tühistamise märke tegemisega registrikaardile asendatakse muudetud või tühistatud kohtulahendi tegemise märge.

(3) Kui kohus on tunnistanud kehtetuks juriidilise isiku organi otsuse, mille alusel on äriregistrisse tehtud kanne, tehakse kanne kohtulahendi kohta registrikaardil samasse veergu, kus on kehtetuks tunnistatud otsuse alusel tehtud kanne. Senine kanne muudetakse kehtetuks.

§ 48. Ebaõigete andmete parandamise nõue

Ettepanek: muuta lõiget 2 ning sätestada see uues sõnastuses.

- (1) Isiku taotlusel, kelle õigusi on ebaõige kandega rikutud, võib ebaõige kande parandamise nõude tagamiseks lasta kanda äriregistrisse vastava kande juurde vastuväite, milles märgitakse, kes ja mis alusel on kannet vaidlustatud. Vastuväite võib registrisse kanda hagi tagamise korras. Vastuväide kustutatakse registripidaja algatusel, kui kanne parandatakse või kui kande parandamise avaldus või kaebus lahendile jäetakse rahuldamata või menetlusse võtmata või läbi vaatamata või võetakse kande parandamise avaldus või kaebus tagasi.

§ 52. Väiksemate paranduste tegemine ja kannete tegemine automatiseeritult

Ettepanek: muuta lõiked 6 ja 7 ning sätestada need uues sõnastuses.

(6) Juriidilise isiku nime, õigusliku vormi ja registrikoodi parandamine teise juriidilise isiku kohta tehtud äriregistri kandes toimub sellekohase teate alusel riigilõivuvabalt, tehnilise võimaluse olemasolul tehakse kanne automatiseeritult.

(7) Äriregistrisse kantud andmete muutmisel on äriregistri pidaja kohustatud viivitamatult tegema kande muutmisest tulenevad vajalikud muudatused kommertspandiregistris, tehnilise võimaluse olemasolul tehakse kanne automatiseeritult.

§ 53. Märge juriidilise isikuga kontakteerumise raskuste kohta

Ettepanek: muuta lõiget 1 ja sätestada see uues sõnastuses.

(1) Registripidaja võib juriidilise isiku kohta teha avalikku toimikusse märke kontakteerumiseraskuste kohta ja avalikustada selle e-äriregistris, kui registripidajal ei õnnestu juriidilise isikuga tema poolt registripidajale esitatud kontaktandmeid kasutades ühendust saada.

§ 58. Eraõigusliku juriidilise isiku sundlõpetamine registripidaja algatusel

Ettepanek: Lisada lõikesse 1 sõna „otsustada“ asemel sõna „algatada“.

(1) Registripidaja võib algetada juriidilise isiku sundlõpetamise:

Ettepanek: Lisada lõikesse 2 sõna „kohus“

(2) Kohus võib sundlõpetamise otsustada, kui registripidaja määratud tähtaja jooksul ei ole lõikes 1 nimetatud puuduseid kõrvaldatud. See tähtaeg ei või lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud juhul olla lühem kui kuus kuud, punktis 3 nimetatud juhul lühem kui üks kuu ja punktis 4 nimetatud juhul lühem kui kolm kuud.

§ 59. Majandusaasta aruande esitamata jätmisel kustutamine

Ettepanek: Lõike 2 punkti kolm teine lause sõnastada järgmiselt:

Nõusoleku saamiseks esitab registripidaja elektroonilisi vahendeid kasutades taotluse, millest ei või keelduda, kui ei ole nõudeid juriidilise isiku vastu.

§ 60. Kontaktisiku puudumisel kustutamine

Ettepanek: Lõike 2 punkti kolm teine lause sõnastada järgmiselt:

Nõusoleku saamiseks esitab registripidaja elektroonilisi vahendeid kasutades taotluse, millest ei või keelduda, kui ei ole nõudeid juriidilise isiku vastu.

Ettepanek: Nimetada § 61 ümber ja sõnastada järgmiselt.

§ 61. Juriidilise isiku taotluse alusel registrist kustutamine

Ettepanek: lisada lõike 1 punkti 4 teine lause -

Nõusoleku saamiseks esitab registripidaja elektroonilisi vahendeid kasutades taotluse, millest ei või keelduda, kui ei ole nõudeid juriidilise isiku vastu.

§ 86. Tsiiviilkohtumenetluse seadustiku muutmine

Ettepanek: lisada punkt 18¹ sõnastuses –

18¹)paragrahvi 663 lõiget 6 teist lauset muudetes ja sõnastatakse järgmiselt:

Kui ta määruskaebust viie tööpäeva jooksul alates kaebuse esitamisest täielikult ei rahulda, annab ta kaebuse lahendamiseks viivitamata edasi pädeva maakohtu kohtunikule, kes juhindub määruskaebuse lahendamisel käesoleva paragrahvi lõikes 5 sätestatust.

Lugupidavalt

/allkirjastatud digitaalselt/

Aivar Vimberg

kohtunikuabi